

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-mart/ožujak 2010. godine

Sarajevo, maj/svibanj 2010. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	6
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	6
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	7
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	8
3.6. <i>Kredit</i>	9
3.7. <i>Berze</i>	10
4. Vanjski sektor.....	10
5. Strane direktne investicije.....	11

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH. „Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Vrijednost BiH vanjskotrgovinske razmjene u prva dva mjeseca 2010. bilježi prve znake oporavka što ujedno ukazuje na slabljenje ekonomske recesije u BiH. Ovo je rezultat zaustavljanja recesije u EU s jedne, te snažnog rasta izvoznih i uvoznih cijena s druge strane. Naime, ekonomija EU tokom posljednja dva tromjesečja 2009. bilježi pozitivan realni rast u odnosu na prethodni kvartal što predstavlja prve značajnije naznake početka ekonomskog oporavka u EU pa prema tome i BiH izvozne tražnje. Situacija je ipak još uvijek daleko od zadovoljavajuće obzirom da je BDP EU u trećem i četvrtom kvartalu još uvijek znatno niži u poređenju sa istim periodom 2008. godine (pad BDP-a EU27 u četvrtom kvartalu od 2,3% g/g). Ipak, BiH izvoz u prva dva mjeseca 2010. bilježi snažan porast vrijednosti od 16,7% g/g, dok je u februaru zabilježen (istina neznatan) godišnji porast vrijednosti uvoza po prvi put nakon decembra 2008 godine. Postepeno intenziviranje vanjske trgovine početkom godine je dovelo do smanjenja pokrivenosti uvoza izvozom, te rasta vanjskotrgovinskog deficita. Obzirom na još uvijek prisutan mada oslabljen pad privatne potrošnje i još uvijek snažan (mada usporen) pad investicija, recesija BiH ekonomije iz prethodne godine je po svemu sudeći nastavljena usporenim tempom tokom prva dva mjeseca 2010.

Skoro zaustavljen pad vrijednosti prometa trgovine na malo u prva dva mjeseca ove godine (pad ispod 2% g/g) u FBiH ponajviše ukazuje na slabljenje intenziteta pada privatne potrošnje. U isto vrijeme, otežana fiskalna situacija iz prethodne godine je najvjerovatnije znatno ograničila rast javne potrošnje tako da je ukupna finalna potrošnja nastavila da opada mada nešto slabijim intenzitetom u odnosu na 2009 godinu. Snažan pad investicija u 2009 je posvemu sudeći nastavljen tokom prva dva mjeseca 2010 godine kada je zabilježen godišnji pad od preko 20%. Na to prije svega ukazuju pad građevinarstva i uvoza opreme. Naime, prošlogodišnji pad građevinarstva je nastavljen u prva dva mjeseca 2010. obzirom da u ovom periodu vrijednost izvršenih radova u oba entiteta bilježi godišnji pad od 30%, dok uvoz kapitalnih dobara takođe bilježi snažan godišnji pad od 24,2%. Ovakvo slabljenje pada uvozne tražnje je zajedno sa porastom uvoznih cijena prije svega energenata i metala je dovelo do skoro potpunog zaustavljanja pada vrijednosti robnog uvoza u prva dva mjeseca 2010. Snažan porast izvoznih i uvoznih cijena metala i energenata su pored pomenutog djelomičnog oporavka izvozne tražnje u velikoj mjeri doveli do oporavka nominalnih vrijednosti. Ovo drugim riječima ukazuje da su realni rast izvoza znatno ispod, tj. pad uvoza znatno iznad pomenutih nominalnih stopa.

Napomena: Ova „Informacija“ je sastavljena na temelju raspoloživih podataka koji su dostavljeni od proizvođača podataka sa aprilom/travnjem 2010. godine.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Tokom 2009. godine u Bosni i Hercegovini zabilježen je pad industrijske proizvodnje od 3,3% u odnosu na prošlu godinu. Međutim već početkom 2010. godine čini se da se BiH privreda stabilizuje i ulazi u fazu blagog oporavka. Tako prema podacima BHAS-a industrijska proizvodnja u BiH u prvom kvartalu 2010. godine bilježi povećanje proizvodnje od 1,3% u odnosu na isti period prošle godine. Podaci za mart mjesec su također ohrabrujući i ukazuju da se BiH privreda polako ali sigurno oporavlja nakon prošlogodišnje krize. Tako u martu 2010. godine u Bosni i Hercegovini bilježi povećanje industrijske proizvodnje od 4,3% u odnosu na mart prethodne godine. Posmatrano po entitetima, tokom prvog kvartala (period januar-mart) 2010. godine zabilježen je rast industrijske proizvodnje 2 % u FBiH, odnosno 6,1% u RS u odnosu na prvi kvartal 2009. godine.

Indeksi industrijske proizvodnje u BiH

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	Januar	Februar	Mart	Jan-Mart
					2010.	2010.	2010.	2010.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	100,1	103,5	102,5	102
	RS	101,4	116,8	119	111	101,8	105,8	106,1
	BiH	-	-	96,7	99,5	99,5	104,3	101,3

1.2. Tržište rada BiH

Agencija za statistiku BiH je objavila privremeni podatak o broju zaposlenih u BiH. Prosječan broj zaposlenih u BiH u februaru 2010. godine je iznosio 699,7¹ hiljada lica što je za 0,4% više u odnosu na isti mjesec 2009. godine. Najveće smanjenje broja zaposlenih lica u pomenutom mjesecu je zabilježeno u prerađivačkoj industriji (1,9% g/g), potom građevinarstvu (1,1%) te poslovanju nekretninama. Ukupan broj nezaposlenih lica u BiH u februaru 2010. godine je iznosio 519,5 hiljada što je za 5,6% više pri godišnjem poređenju.

U BiH je u februaru 2010. godine zabilježeno smanjenje neto plata od 1% g/g što je posljedica lošeg poslovanja preduzeća u privatnom sektoru ali i sprovedenih budžetskih ušteta u javnom sektoru. Prosječna neto plata u BiH je u februaru iznosila 782 KM. Oba penziona fonda u BiH su registrovala znatno manji priliv sredstava kroz prihode od doprinosa što je uticalo na smanjenje penzija u BiH. Na taj način prosječna penzija u BiH je u martu 2010. godine iznosila 334² KM što je za 1,4% manje u odnosu na isti mjesec 2009. godine. Minimalne penzije u oba BH entiteta su u pomenutom mjesecu ostale nepromjenjene (296 KM u FBiH i 160 KM u RS).

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	701.431	0,5%
II 2010.	699.710	0,4%
I-II 2010.	700.571	0,5%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	516.121	5,7%
II 2010.	519.462	5,6%
I-II 2010.	517.792	5,6%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	789	0,7%
II 2010.	782	-1,0%
I-II 2010.	786	-0,2%

¹ Podatak o broju zaposlenih lica je privremen, a korekcije broja zaposlenih u BiH u 2010. godini će biti izvršena nakon objave podatka o broju zaposlenih u RS za mart 2010. godine.

² Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog boja penzionera u svakom od BH entiteta u ukupnom broju penzionera.

	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	334,0	-1,3%
II 2010.	333,7	-1,5%
III 2010.	333,6	-1,4%
I-III 2010.	333,8	-1,4%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Ukupni prihodi od indirektnih poreza u periodu januar-mart 2010. godine, u odnosu na isti period 2009. godine bilježe rast od 6,15%, što predstavlja direktan rezultat rasta prihoda od akciza i putarina. **Kod prihoda od carina** u navedenom vremenskom okviru evidentiran je pad od 21,4%. Ovaj pad predstavlja nastavak negativnog trenda iz 2009. godine, uslijed stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i smanjenja uvoza. **Prihodi od PDV-a**, u periodu januar-mart 2010. godine takođe bilježe blagi pad od 0,08% u odnosu na isti period 2009. godine. S druge strane, **prihodi od akciza**, u periodu januar-mart 2010. godine, poređeni sa 2009. godinom bilježe rast od 24,69%, što je rezultat harmonizacije sa Evropskom unijom i usaglašavanjem modela i visine akciza sa zemljama u okruženju. Slično prihodima od akciza i **prihodi od putarina** u posmatranom razdoblju bilježe rast od 58,2%.

(u milionima KM za period januar-mart)

Indirektni porezi	2009.	2010.	Trend
Carine	83	65	-21,40%
Akcize	209	261	24,69%
PDV	594	594	-0,08%
Putarine	41	64	58,22%
Ukupno	927	984	6,15%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Prihodi od direktnih poreza u prvom tomjesečju 2010. godine u FBiH bilježe pad od 7,1%. S druge strane u RS prihodi od direktnih poreza su u periodu januar-februar 2010. godine u odnosu na isti period u 2009. godini pali za 24%. Prihodi od doprinosa za predstavljeni vremenski okvir u FBiH su porasli za 9,9%, dok je u RS evidentiran pad od 2,5%. Kod ukupnih prihoda, generisanih kod entitetskih poreskih uprava, koji pored direktnih poreza i doprinosa, uključuju i ostale takse, kazne i naknade evidentiran je rast od 9,9 % u FBiH i pad od 6,3% u RS.

(u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH (januar-mart)			RS februar (januar-februar)		
	2009.	2010.	%	2009.	2010.	%
Direktni porezi	120,0	128,6	7,1%	58,5	44,4	-24,0%
Porez na platu	63,1	65,8	4,3%	19,5	18,2	-6,8%
Porez na dobit	28,0	40,8	45,6%	13,2	13,8	5,0%
Porezi građana	27,8	20,6	-25,9%	7,5	8,2	10,3%
Ostali porezi	1,1	1,4	21,1%	18,4	4,2	-77,2%
Ostale takse, kazne i naknade	78,6	89,7	14,0%	37,7	39,0	3,6%
Doprinosi	198,7	218,3	9,9%	171,3	167,0	-2,5%
PIO	280,9	323,3	15,1%	89,8	88,4	-1,6%
Zdravstvo	183,7	234,8	27,8%	66,6	72,7	9,1%
Nezaposleni	23,6	26,6	12,8%	3,4	3,5	0,3%
Dječija zaštita	-	-	-	6,7	6,8	0,6%

Zapošljavanje invalida	-	-	-	-	0,4	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	397,4	436,6	9,9%	267,4	250,5	-6,3%

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Ukupni prihodi ostvareni u budžetu Federacije BiH u prvom tromjesečju 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine bileže rast od 6,9%. Prihodi u budžetu Republike Srpske su za period januar-februar 2010. godine niži za 3,6% u odnosu na isti period 2009. godine. Rashodi za posmatrano razdoblje u FBiH bilježe rast od 51,9%, odnosno rast od 41% u RS.

(u milionima KM za period januar-mart)

Federacija BiH	2009.	2010.	%
Prihodi	246,18	263,18	6,9%
Porezni prihodi	217,59	232,53	6,9%
Neporezni prihodi	28,59	30,65	7,2%
Rashodi	197,78	300,42	51,9%
Plaće i naknade	36,43	31,58	-13,3%
Materijal i usluge	9,37	12,36	32,0%
Tekući transferi	114,43	203,09	77,5%

(u milionima KM za period januar-februar)

Republika Srpska	2009.	2010.	%
Prihodi	187,00	180,17	-3,6%
Porezni prihodi	32,13	154,04	379,4%
Neporezni prihodi	23,60	25,97	10,0%
Rashodi	194,06	273,56	41,0%
Plaće i naknade	102,73	100,08	-2,6%
Materijal i usluge	6,47	5,70	-11,9%
Subvencije i transferi	69,24	46,47	-32,9%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u prvom kvartalu 2010. godine zabilježen rast cijena od 1,7% (g/g). Najveći doprinos rastu inflacije u BiH u posmatranom kvartalu imale su kategorije alkoholnih pića i duvana (30%) - uvođenje akciza na ove proizvode, transporta (10,3%) - poskupljenje nafte i naftnih derivata, komunikacija (6,8%) - poskupljenje telekomunikacijskih usluga u BiH te stanovanja i energenata (3,4%). S druge strane najveća smanjenje cijena je bilo u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića (3,1%).

CPI - BiH	g/g
I 2010.	101,4
II 2010.	101,7
III 2010.	101,9
I-III 2010.	101,7

3.2. Monetarni agregati

Na kraju marta mjeseca ukupna novčana masa (M2) je zabilježila rast od 6,6% g/g, kao i rast od 1,4% m/m. Na kraju navedenog mjeseca ukupan iznos novčane mase je dostiga nivo od oko 13,2 milijardi KM. Što se tiče prosječnog rasta (g/g) prva tri mjeseca uočava se nešto brži rast u odnosu na prosjek istog perioda prethodne godine. A sa druge strane, prosječan mjesečni rast prva tri mjeseca bilježi pozitivnu stopu rasta, koja je prethodne godine u istom period bila negativna.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranjoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranjoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-10	2,275.5	3,162.3	4,9	5,442,7	2,002,0	3,875,5	5,877,5	1,777,4	1,398,2	3,931,1	7,106,7	12,984,2
Feb-10	2,269.6	3,176.2	4,3	5,450.1	2,006,0	3,846,1	5,852,1	1,791,9	1,424,9	3,967,7	7,184,5	13,036,6
Mar-10	2,254.9	3,319.1	3,8	5,577.8	1,974.6	3,907.5	5,882.1	1,774.0	1,572.0	3,992.2	7,338.2	13,220.3
stope rasta g/g u %												
Jan-10	-4,6%	1,2%	-22,2%	-1,3%	-3,9%	6,3%	2,6%	-1,6%	-6,8%	12,0%	4,2%	3,5%
Feb-10	-3,2%	3,2%	-25,9%	0,4%	-2,6%	6,9%	3,4%	1,8%	-5,8%	11,6%	5,2%	4,4%
Mar-10	-2,7%	10,9%	-41,5%	4,9%	-2,0%	10,2%	5,8%	0,7%	7,1%	10,4%	7,2%	6,6%
stope rasta m/m u %												
Jan-10	0,3%	-6,3%	-18,3%	-3,6%	-0,4%	-0,1%	-0,2%	-0,3%	-3,0%	1,1%	-0,1%	-0,1%
Feb-10	-0,3%	0,4%	-12,2%	0,1%	0,2%	-0,8%	-0,4%	0,8%	1,9%	0,9%	1,1%	0,4%
Mar-10	-0,6%	4,5%	-11,6%	2,3%	-1,6%	1,6%	0,5%	-1,0%	10,3%	0,6%	2,1%	1,4%
prosječni rast za prva tri mjeseca g/g u %												
2009.	2,1%	-17,9%	-2,9%	-10,3%	-0,4%	-7,5%	-5,1%	12,8%	-3,0%	9,2%	7,1%	1,2%
2010.	-3,5%	5,1%	-29,9%	1,3%	-2,8%	7,8%	4,0%	1,7%	-1,8%	11,3%	5,9%	5,0%
prosječni rast za prva tri mjeseca m/m u %												
2009.	-1,9%	-1,6%	-3,6%	-2,3%	-4,3%	-1,3%	-2,4%	0,7%	-1,0%	1,4%	0,7%	-0,8%
2010.	-0,2%	-0,5%	-14,1%	-0,4%	-0,6%	0,3%	0,0%	-0,1%	3,1%	0,9%	1,1%	0,6%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju marta mjeseca 2010. godine rast osnovice za obračun obavezne rezerve na godišnjem nivou nije zabilježio značajnije promjene u odnosu na godišnji rast prethodnog mjeseca, stopa je i dalje negativna (sa porastom od svega 0,4 procentna poena). Takođe, i ukupna sredstva banaka za održavanje OR, i dalje bilježe negativne stope rasta kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou (bez neke promjene u odnosu na prethodni mjesec) što se može vidjeti iz donje tabele. Višak sredstava (razlika) bilježi blaži rast u odnosu na prethodni period (za 1,4 procentna poena g/g i za 3,2 procentna poena m/m).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječna gotovina u trezorima banaka	Prosječan saldo računata obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Prosječna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve
Jan-10	15.764,6	1.623,9	...	3.203,2	3.203,2	1.579,2	20%	10%
Feb-10	15.688,3	1.613,4	...	3.086,2	3.086,2	1.472,8	20%	10%
Mar-10	15,649.5	1,604.4	...	3,024.7	3,024.7	1,420.3	19%	10%
stope rasta g/g u %								
Jan-10	-7,8%	-20,7%	...	1,9%	1,9%	44,1%		
Feb-10	-7,8%	-20,7%	...	0,9%	0,9%	43,8%		
Mar-10	-7,4%	-20,3%	...	1,1%	1,1%	45,3%		
stope rasta m/m u %								

Jan-10	0,3%	1,1%	...	7,9%	7,9%	15,9%		
Feb-10	-0,5%	-0,6%	...	-3,7%	-3,7%	-6,7%		
Mar-10	-0,2%	-0,6%	...	-2,0%	-2,0%	-3,6%		
prosječni rast za prva tri mjeseca g/g u %								
2009.	1,9%	-32,4%	...	-18,8%	-18,8%	35,1%		
2010.	-7,6%	-20,6%	...	1,3%	1,3%	44,4%		
prosječni rast za prva tri mjeseca m/m u %								
2009.	-0,8%	-5,8%	...	-1,4%	-1,4%	15,2%		
2010.	-0,2%	0,0%	...	0,8%	0,8%	1,9%		

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve na kraju marta 2010. godine su iznosile preko 6,1 milijardu KM, što predstavlja porast od 2,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Takođe, i na mjesečnom nivou se bilježi nešto veća stopa rasta u odnosu na prethodni mjesec (2,6% m/m). Ako se posmatra prosječni godišnji i mjesečni rast za prva tri mjeseca ove godine i uporedi sa istim prosjekom prethodne godine, može se primjetiti blagi oporavak (0,0% g/g i -0,1% m/m vs. -7,8% g/g i -1,3% m/m).

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-10	64,1	5,9	105,7	3.042,3	2,2	2.814,6	6.034,7	6.033,8	5.523,5	583,0
Feb-10	68,2	4,5	85,7	3.081,3	2,3	2.797,3	6.039,3	6.038,4	5.517,0	510,3
Mar-10	68,4	3,5	72,6	2.942,0	2,2	3.104,8	6.193,5	6.192,6	5.666,9	525,7
stopa rasta g/g u %										
Jan-10	0,0%	1375,0%	-31,7%	-37,7%	-95,4%	164,0%	-1,9%	-1,9%	-0,7%	-12,5%
Feb-10	0,0%	1400,0%	-45,6%	-32,5%	-95,1%	115,5%	-0,4%	-0,4%	0,8%	-12,0%
Mar-10	18,8%	1066,7%	-63,2%	-35,1%	-94,2%	153,3%	2,3%	2,3%	4,0%	-13,0%
stopa rasta m/m u %										
Jan-10	1,3%	3,5%	-1,6%	-7,8%	0,0%	2,9%	-2,9%	-2,9%	-3,2%	0,9%
Feb-10	6,4%	-23,7%	-18,9%	1,3%	4,5%	-0,6%	0,1%	0,1%	-0,1%	2,2%
Mar-10	0,3%	-22,2%	-15,3%	-4,5%	-4,3%	11,0%	2,6%	2,6%	2,7%	0,8%
prosječni rast za prva tri mjeseca g/g u %										
2009.	0,0%	30,6%	468,7%	-16,6%	-37,9%	31,1%	-7,8%	-7,8%	-10,9%	37,0%
2010.	6,3%	1280,6%	-46,8%	-35,1%	-94,9%	144,3%	0,0%	0,0%	1,3%	-12,5%
prosječni rast za prva tri mjeseca m/m u %										
2009.	0,0%	-8,3%	0,0%	-1,3%	-8,4%	-0,7%	-1,3%	-1,3%	-1,6%	2,1%
2010.	2,7%	-14,1%	-11,9%	-3,7%	0,1%	4,4%	-0,1%	-0,1%	-0,2%	1,3%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

Ukupni depoziti domaćih institucionalnih sektora u BiH nastavili su rasti i u ožujku 2010. godine. Zabilježena stopa rasta na godišnjoj razini iznosila je 5,29%. Pozitivnom rastu ukupnih depozita doprinijeli su i depoziti sektora stanovništva i depoziti sektora nefinancijskih poduzeća koji zajedno čine 78,56% ukupno prikupljenih depozita. Depoziti stanovništva na kraju ožujka 2010. godine iznosili su 5,9 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 14,38%. Depoziti nefinancijskih poduzeća u ožujku 2010. godine iznosili su 3,8 mlrd. KM i, za razliku od prethodnih 6 mjeseci, zabilježili pozitivan godišnji rast od 2,71%.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ³	Depoziti opće vlade ⁴	Ostali depoziti ⁵
Stanje na kraju perioda						
2010.	01.	12.030	5.725	3.726	1.808	771
2010.	02.	12.024	5.816	3.714	1.731	763
2010.	03.	12.395	5.893	3.845	1.924	733
Stopa rasta g/g						
2010.	01.	0,52%	12,05%	-1,62%	-26,86%	28,55%
2010.	02.	0,97%	12,39%	-1,06%	-27,11%	26,23%
2010.	03.	5,29%	14,38%	2,71%	-15,93%	24,62%
Prosječna godišnja stopa rasta za tri mjeseca						
2009.		-1,80%	-2,92%	8,29%	-18,05%	40,92%
2010.		2,26%	12,94%	0,01%	-23,30%	26,47%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Za razliku od ukupnih depozita, ukupni krediti plasirani bh. domaćim institucionalnim sektorima na kraju ožujka 2010. godine zabilježili su smanjenje od 2,43% g/g i iznosili 14,1 mlrd. KM. Krediti nefinancijskim poduzećima na kraju trećeg mjeseca 2010. godine iznosili su 7,5 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta ovih kredita iznosila je skromnih 0,61% i činili su 52,9% ukupnih kredita. Inače, ovi krediti od studenog 2009. godine bilježili su negativan rast. Krediti sektoru stanovništva za razliku od kredita nefinancijskim poduzećima i dalje bilježe negativne stope rasta. Na kraju ožujka 2010. godine iznosili su 6,2 mlrd. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje 2009. godine za 6,23%. Udio kredita stanovništvu u ukupnim kreditima iznosio je 44,0%.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Ostali krediti ⁶
Stanje na kraju perioda						
2010.	01.	14.015	6.258	7.330	324	102
2010.	02.	14.090	6.222	7.430	341	97
2010.	03.	14.134	6.218	7.481	350	85
Stopa rasta g/g						
2010.	01.	-3,62%	-6,56%	-1,10%	20,47%	-37,08%
2010.	02.	-3,14%	-6,68%	-0,18%	19,81%	-36,09%
2010.	03.	-2,43%	-6,23%	0,61%	23,34%	-37,43%
Prosječna godišnja stopa rasta za tri mjeseca						
2009.		17,18%	13,70%	19,44%	110,61%	-15,84%
2010.		-3,06%	-6,49%	-0,22%	21,21%	-36,68%

Izvor: Centralna banka BiH

³ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

⁴ Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH.

⁵ U ostalim depozitima su depoziti nebankarskih finansijskih institucija i ostali depoziti.

⁶ U ostalim kreditima su krediti nebankarskim finansijskim institucijama i ostali krediti.

3.7. Berze u BiH

Poredeći vrijednosti ukupnog prometa na Sarajevskoj i Banjalučkoj berzi u martu 2010. godine sa vrijednostima u martu 2009. godine zabilježen je pad od 56,9% i u odnosu na mart 2008. godine pad od 55,7%.

Na SASE je zabilježen pad prometa od 75,6% u odnosu na mart 2009 , i u odnosu mart 2008. godine pad prometa od 65%.

Na BLSE je zabilježen pad prometa od 46,7% u odnosu na mart 2009 godine, i u odnosu na mart 2008. godine 30%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-08.	17,072,217.00	34,311,758.13	51,383,975.13
Mar-09.	24,472,518.14	45,108,854.10	69,581,372.24
Mar-10.	5,974,777.65	24,014,057.05	29,988,834.70

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu martu 2008., 2009. i 2010. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-08.	11,508,930,661.90	6,271,486,725.68	17,780,417,387.58
Mar-09.	6,224,104,757.06	3,295,907,943.14	9,520,012,700.20
Mar-10.	7,284,100,025.79	3,586,683,565.27	10,870,783,591.06

Procentualno poredeći vrijednosti kapitalizacije na SASE u martu 2010. godine sa vrijednostima u martu 2009. godine zabilježen je rast kapitalizacije od 17%, na BLSE rast od 8,8% ili ukupan rast kapitalizacije na obje berze u iznosu od 14,2%.

Poredeći vrijednosti u martu 2010. godine sa vrijednostima ukupne kapitalizacije u martu 2008. godine ukupna kapitalizacija bilježi i dalje značajan pad od pad od 45,2%., SASE pad od 39,6% i BLSE pad od 38,5%.

4. Vanjski sektor

Tokom prva tri mjeseca 2010. godine izvoz iz BiH je iznosio 1,5 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23,9%. Uvoz BiH u prvom kvartalu 2010. godine iznosio je 2,7 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2009. godine doživio je pad u iznosu od 1,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 1,2 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine manji je za 22,2%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvi kvartal 2010. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u prva tri mjeseca 2010. godine uvezla 332 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 17%.

Značajan udio uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvom kvartalu 2010. godine iznosio 370 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je pao za čak 14,1%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa 14,5%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2010. godini uvezeno u iznosu od 284 miliona KM, i u odnosu na isti period 2009. godine primjetan je pad od samo 1,7%

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 287 miliona KM i u poređenju sa prva tri mjeseca 2009. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 2,5%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 223 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. Zbog posljedica ekonomske krize koja se najviše odrazila na metalnu industriju pad uvoza baznih metala se nastavio i u 2010. godini i u odnosu na prvi kvartal prošle godine doživio je pad za 16,4%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se polako popravlja i u prva dva mjeseca 2010. godine izvezeno je 192 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2009. godine primjetan je ohrabrujući rast od 5,7%.

Značajna kategorija izvoza je električna energija koje je BiH izvezla u iznosu od 153 miliona KM. Izvoz električne energije za prva tri mjeseca 2010. godine u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast od 6,9%. Bitno je spomenuti da BiH u spoljnoj trgovini sa električnom energijom ostvaruje suficit, a pored toga BiH je lider u proizvodnji električne energije u poređenju sa zemljama regiona.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u prvom kvartalu 2010. godine ostvarila je izvoz od 162 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 29,5% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Mart 2009	Januar - Mart 2010.	Promjena 2010./2009.
IZVOZ	1.242.013	1.538.936	23,9%
UVOZ	-2.798.753	-2.750.466	- 1,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-1.556.740	- 1.211.527	- 22,2%

5. Strane direktne investicije

po kvartalima u 2008. i 2009. godini iznose:

(u milionima KM)

	K1	K2	K3	K4
2008.	86	241	163	87
2009.	-6	160,8	134,2	188,4

Ukupna registrirana strana ulaganja u 2009. godini iznose **477,4** miliona KM, što procentualno iznosi smanjenje od 17,3% u odnosu na ukupna ulaganja u 2008 godini.